

CONTRAEXEMPLE ÎN ANALIZA MATEMATICA

2016

COUNTEREXAMPLES IN CALCULUS

Sergiy Klymchuk

$$\begin{aligned} & f(x) = f(g(x)) \quad x = a \\ & \lim_{y=x^4} f \quad F(x) = f(g(x)) \\ & f(x) = x^2 \quad \int [a, b] \end{aligned}$$

 Mathematical Association of America
Classroom Resource Materials

Nicolae Coman

Traducere după lucrarea

«Counterexamples in Calculus» de Serghii

Klîmciuk

1/18/2016

Cuprins

0. Introducere	
1. Funcții	
2. Limite	
3. Continuitate	
4. Calcul diferențial	
5. Calcul integral	
6. Anexă	

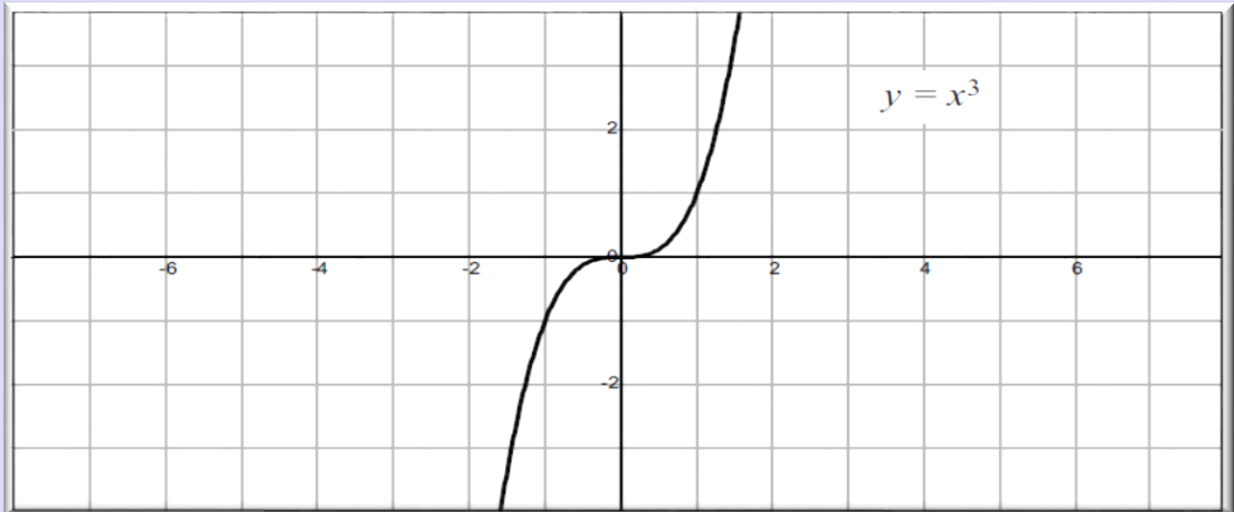
0. Introducere

1. Funcții

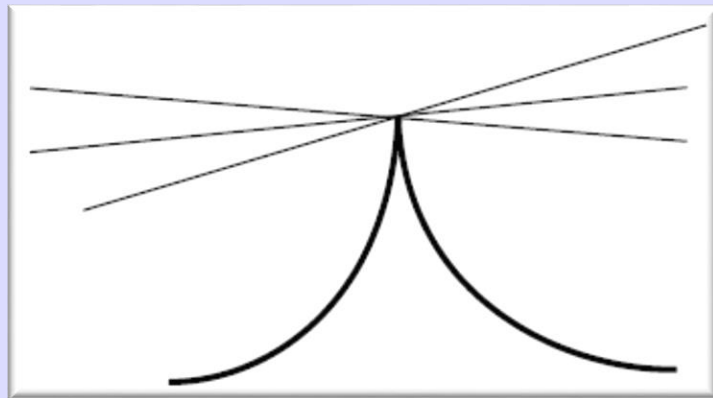
1.1. Tangenta la o curbă într-un punct al acesteia este dreapta care atinge curba în acel punct dar nu o intersectează acolo.

Contraexemple.

a) Axa Ox este tangentă la curba $y = x^3$, dar o intersectează în origine.

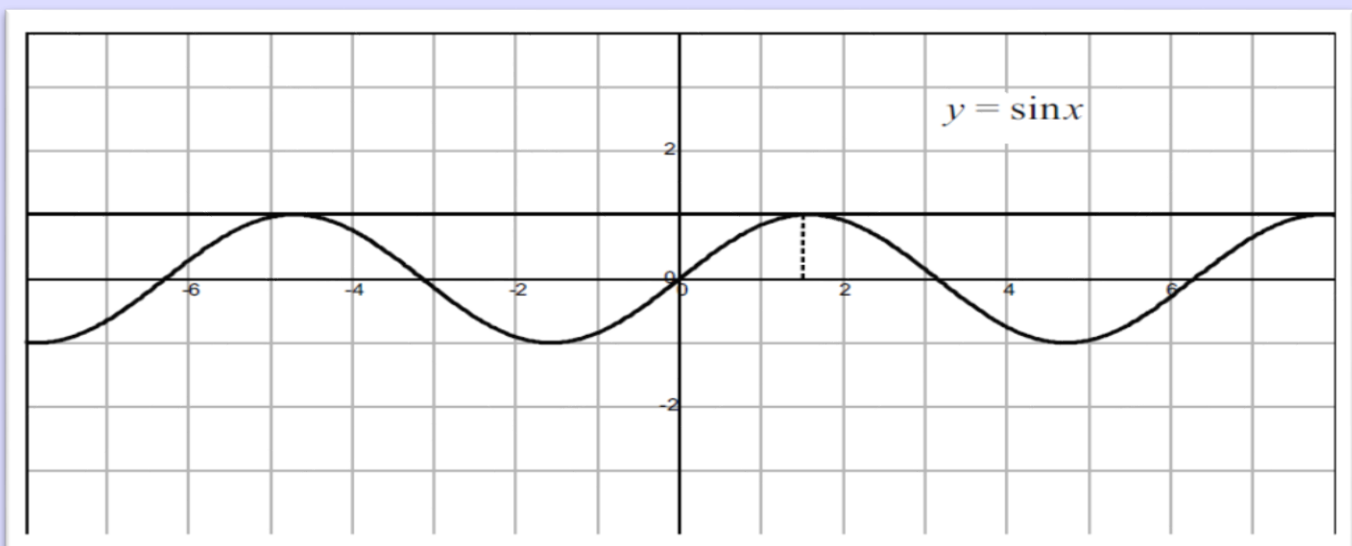

b) Cele trei drepte intersectează curba din imaginea de mai jos, dar nu sunt tangente la curbă.

1.2. Tangenta la o curbă într-un punct ale acestei nu poate intersecta curba într-o infinitate de puncte.

Contraexemplu. Tangenta la curba $y = \sin x$ intersectează curba în $x = \frac{\pi}{2}$ și într-o infinitate de alte puncte.

1.3. O funcție de gradul al doilea de x este cea funcție în care cea mai mare putere a lui x este 2.

Contraexemplu. În ambele funcții de mai jos, cea mai mare putere a lui x este 2, dar niciuna nu este de gradul al doilea:

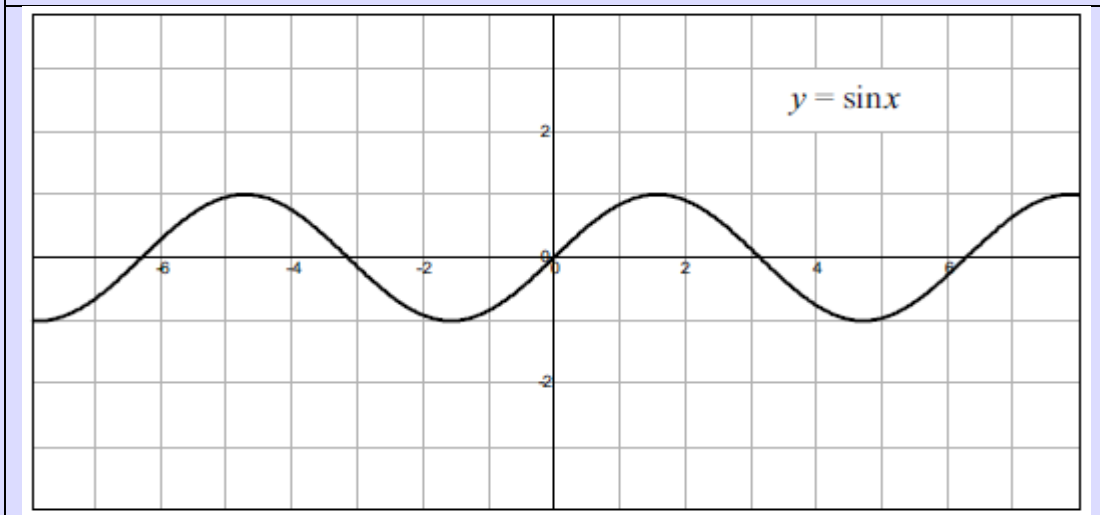
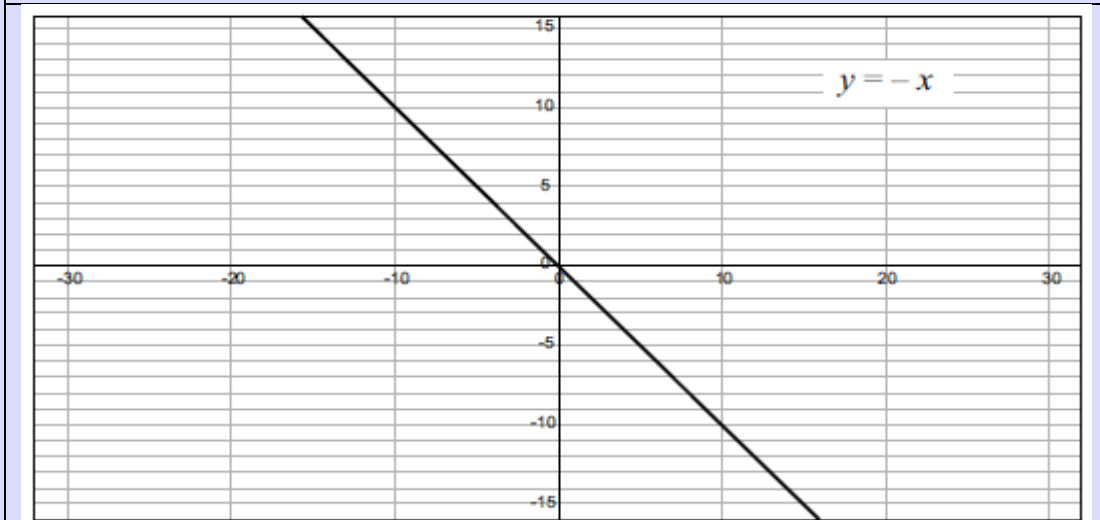
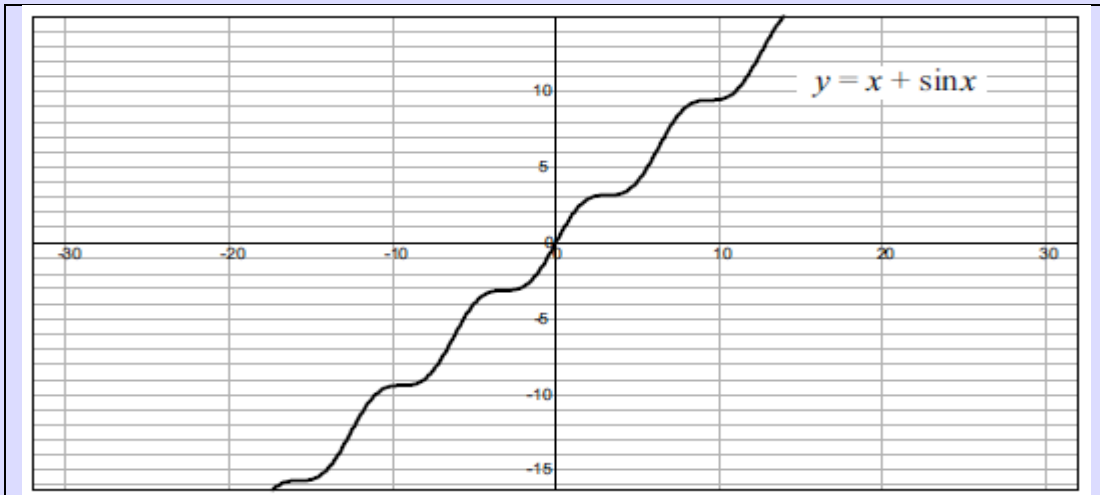
$$y = x^2 + \sqrt{x}; \quad y = x^2 + x - \frac{1}{x}.$$

1.4. Dacă funcțiile $f(x)$ și $g(x)$ sunt continue și monotone pe \mathbb{R} , atunci suma acestora, $f(x) + g(x)$, este de asemenea monotonă pe \mathbb{R} .

Contraexemplu. Considerăm funcțiile date de:

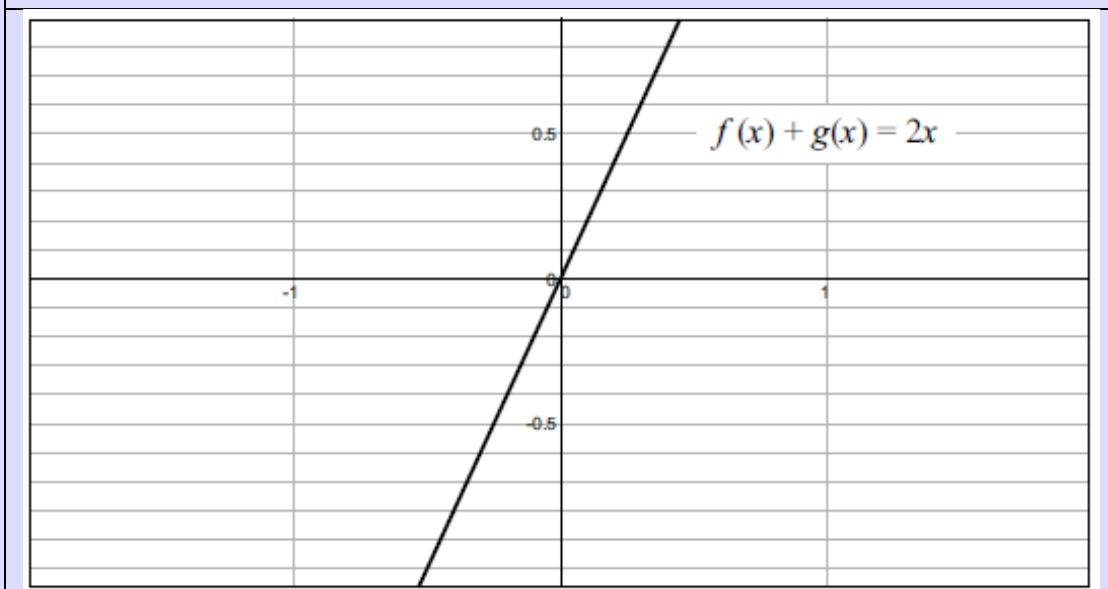
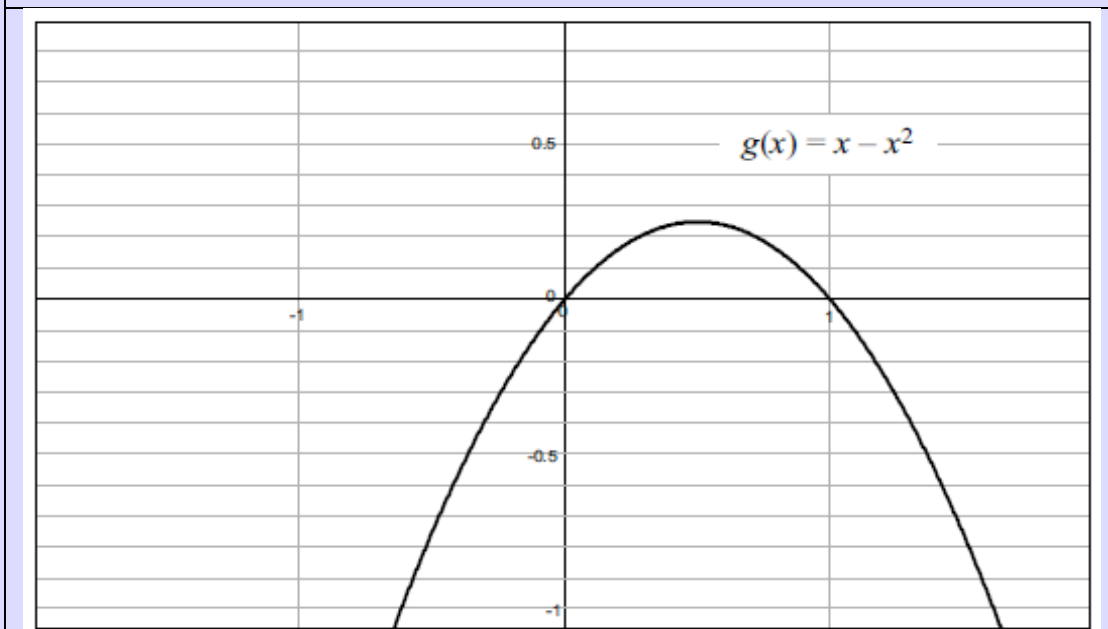
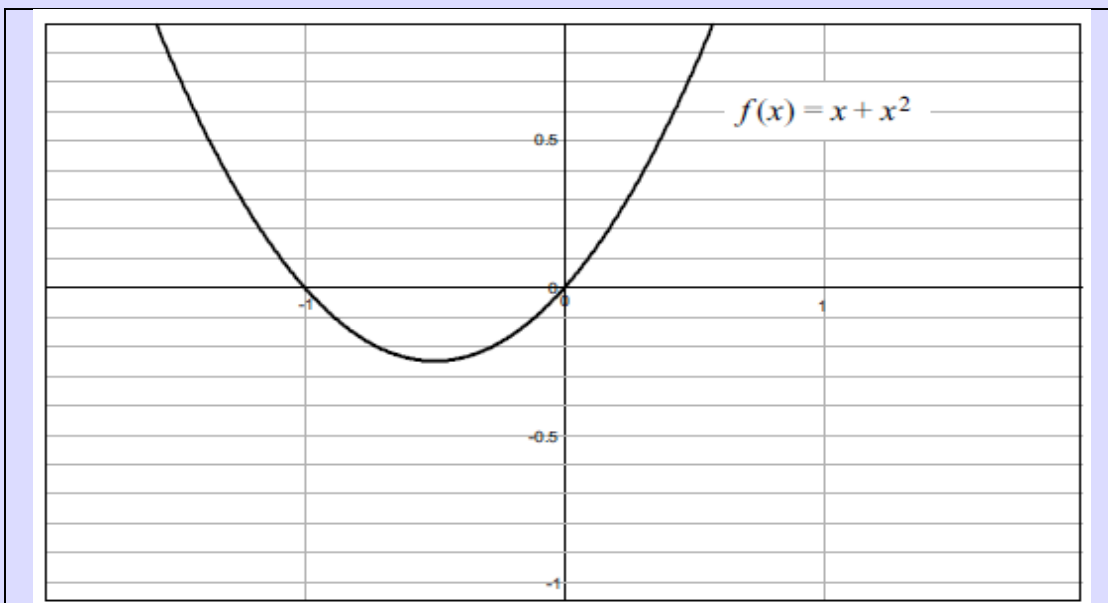
$$f(x) = x + \sin x, \quad g(x) = -x.$$

Ambele sunt monotone pe \mathbb{R} , dar suma lor nu este monotonă pe \mathbb{R} .

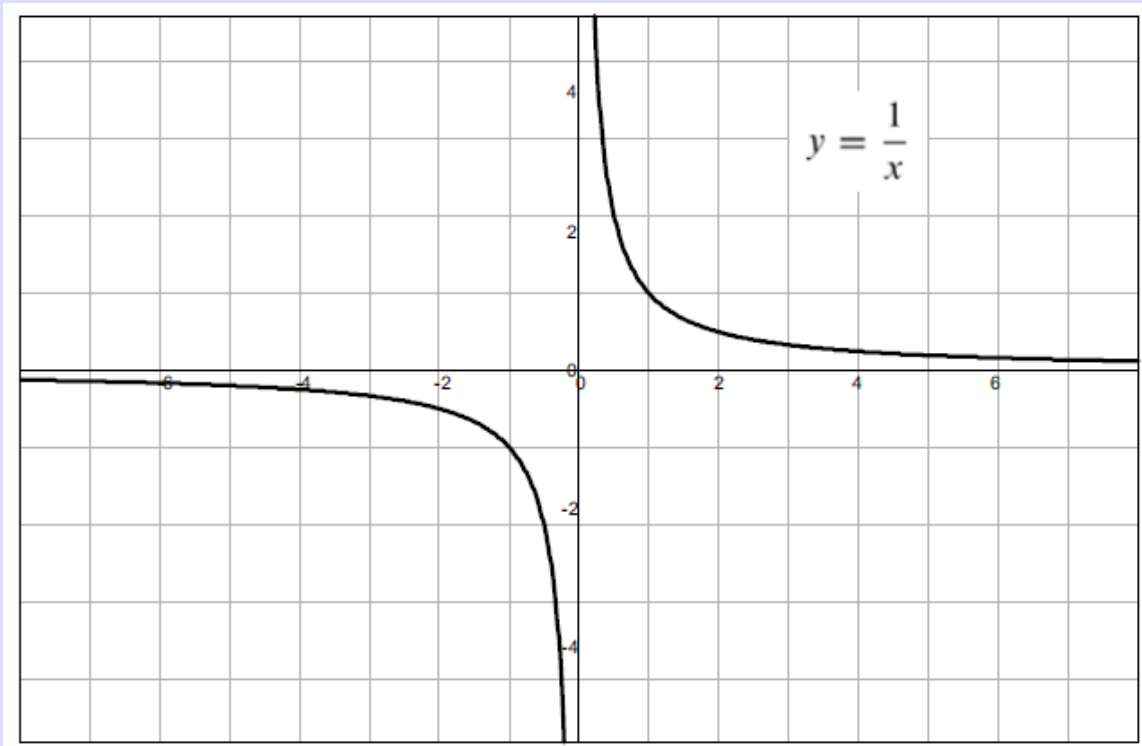
1. 5. Dacă funcțiile $f(x)$ și $g(x)$ nu sunt monotone pe \mathbb{R} , atunci nici suma lor, $f(x) + g(x)$, nu este monotonă pe \mathbb{R} .

Contraexemplu. Funcțiile $f(x) = x + x^2$ și $g(x) = x - x^2$ nu sunt monotone pe \mathbb{R} , dar suma lor, $f(x) + g(x) = 2x$, este monotonă pe \mathbb{R} .

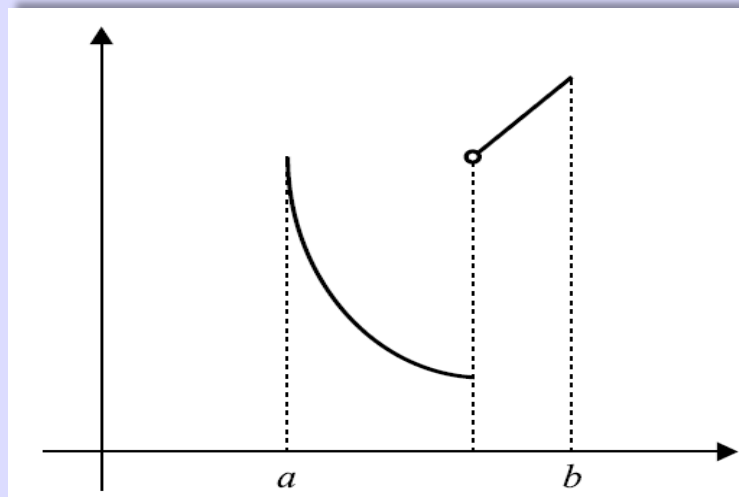
1.6. Dacă o funcție $f(x)$ este continuă și descrescătoare pentru orice $x > 0$ și $f(1) > 0$, atunci funcția are exact o rădăcină.

Contraexemplu. Funcția $y = \frac{1}{x}$ este continuă și descrescătoare pentru orice $x > 0$ și $f(1) = 1 > 0$, dar nu are rădăcini reale.

1.7. Dacă o funcție $f(x)$ admite inversa $f^{-1}(y)$ pe (a, b) , atunci funcția $f(x)$ este fie crescătoare, fie descrescătoare pe (a, b) .

Contraexemplu. Funcția de mai jos este o funcție bijectivă pe (a, b) și care deci admite inversă pe acest interval, dar nu este o funcție monotonă.

1.8. O funcție $f(x)$ este mărginită pe \mathbb{R} dacă pentru orice $x \in \mathbb{R}$ există un $M > 0$ astfel încât $|f(x)| \leq M$.

Contraexemplu. Pentru funcția $y = x^2$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$, există un $M > 0$ ($M = x^2 + \varepsilon$, unde $\varepsilon \geq 0$) astfel încât $|f(x)| \leq M$.

Comentariu. De aici reiese că ordinea cuvintelor într-o afirmație este foarte importantă. Definiția corectă a funcției mărginite pe \mathbb{R} diferă doar prin ordinea cuvintelor:

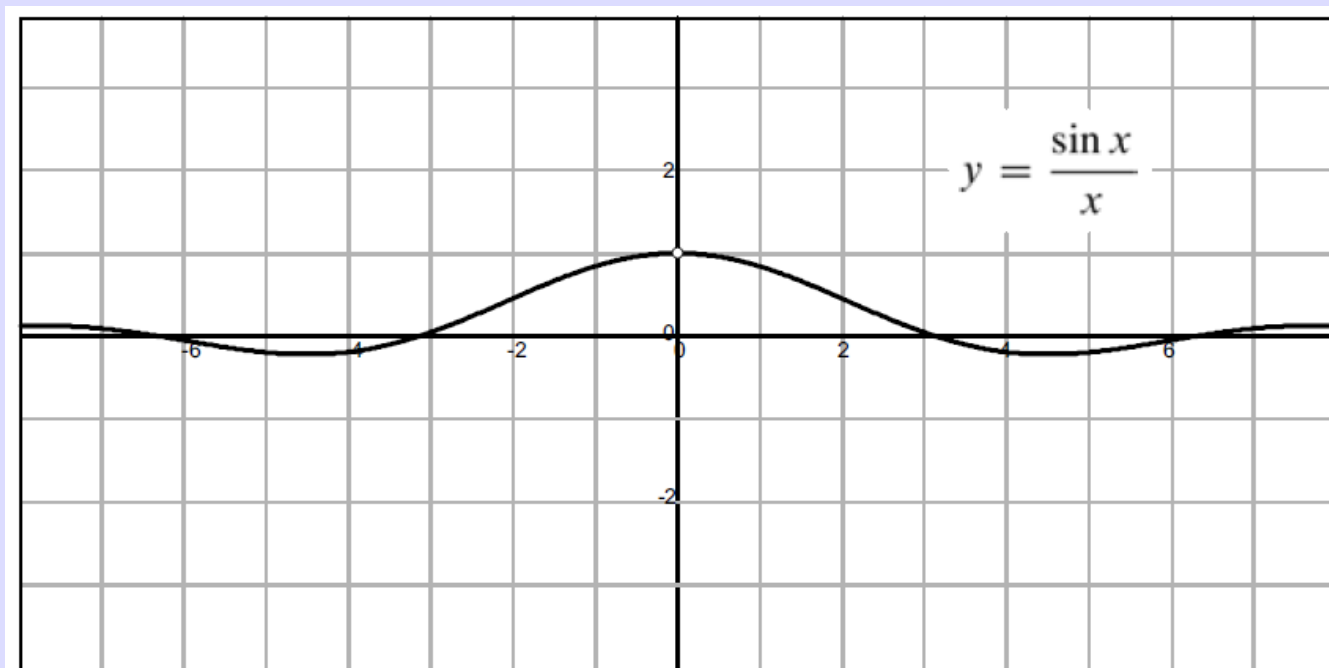
O funcție $f(x)$ este mărginită pe \mathbb{R} dacă există un $M > 0$ astfel încât pentru orice $x \in \mathbb{R}$, $|f(x)| \leq M$.

1.9. Dacă $g(a) = 0$, atunci funcția dată de $F(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ admite o asimptotă verticală în punctul $x = a$.

Contraexemplu. Funcția

$$y = \frac{\sin x}{x}$$

nu admite asimptotă verticală în punctul $x = 0$.

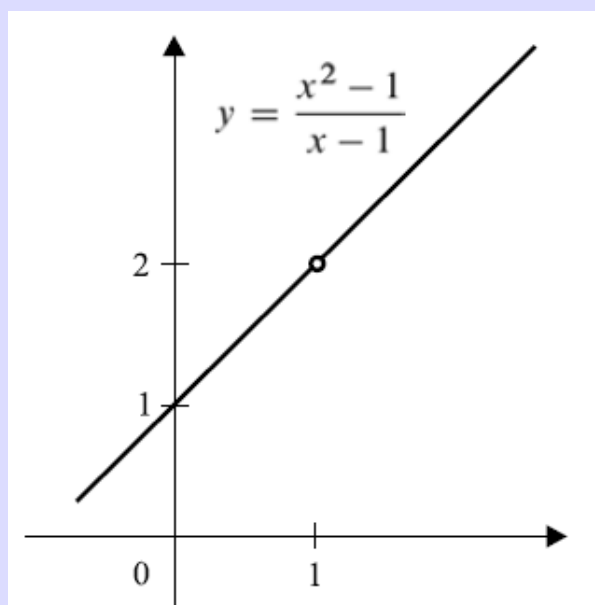

1.10. Dacă $g(a) = 0$, atunci funcția rațională $R(x) = \frac{f(x)}{g(x)}$ (unde $f(x)$ și $g(x)$ sunt funcții polinomiale) admite o asimptotă verticală în punctul $x = a$.

Contraexemplu. Funcția rațională

$$y = \frac{x^2 - 1}{x - 1}$$

nu admite asimptotă verticală în $x = 1$.

Type equation here.

Type equation here.

Type equation here.

